

**DLACZEGO NIKT NIE WOŁA?
REFLEKSJE O SAMOTNOŚCI W
STEPACH AKERMAŃSKICH**

**TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska

Bożena Święch

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Dlaczego nikt nie woła? Refleksje o samotności w *Stepach akemańskich*

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

I/45 minut

Cele

Uczeń:

- interpretuje teksty kultury;
- dokonuje analizy tekstu poetyckiego;
- wskazuje funkcję środków artystycznych;
- określa dosłowne i przenośne znaczenie motywu podróży;
- dzieli się wrażeniami;
- tworzy materiał filmowy inspirowany wierszem.

Metody/Techniki/Formy pracy

- elementy dramy;
- myślenie obrazami;
- praca w parach;
- rozmowa kierowana;
- analiza tekstu literackiego;
- kula śnieżna.

Środki dydaktyczne

- film o Krymie, <https://www.youtube.com/watch?v=-BmyNINMzZ0>
- *Stepy akemańskie* Adama Mickiewicza, tekst i audiobook, <https://www.youtube.com/watch?v=9Wy8yDXdVec>
- *Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale* Walentego Wańkowicza https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/Wa%C5%84kowicz_Adam_Mickiewicz.jpg
- słownik terminów literackich
- duży arkusz papieru, flamastry.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Uczniowie podczas burzy mózgów odpowiadają, czym jest step. Nauczyciel prezentuje audiobooka z wierszem Mickiewicza (<https://www.youtube.com/watch?v=9Wy8yDXdVec>). Prosi, aby podczas odsłuchu uczniowie zamknęli oczy i pobudzili wyobraźnię, a następnie podzielili się wrażeniami, jakie im towarzyszyły

– jakie obrazy mieli w wyobraźni, co słyszeli i czuli. Nauczyciel prezentuje fragmenty filmu o Krymie <https://www.youtube.com/watch?v=-BmyNINMzZ0>. Uczniowie odpowiadają, czy ich wyobrażenia były podobne do prezentowanych widoków.

Część właściwa

Nauczyciel przedstawia genezę sonetów – wspomina o skierowaniu poety do Odessy, podjęciu pracy nauczycielskiej, odbyciu dwumiesięcznej podróży na Krym. Uczniowie czytają sonet, w parach wyszukują i nazywają środki poetyckie. Podczas kuli śnieżnej, na dużym arkuszu papieru kolejne pary wypisują środki, określają ich znaczenie i wskazują funkcję. Uczniowie wyszukują w słowniku terminów literackich definicję sonetu, wskazują jego elementy i cechy w utworze Mickiewicza.

Część podsumowująca

Nauczyciel wyświetla *Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale* Walentego Wańkowicza https://upload.wikimedia.org/kowicz_Adam_Mickiewicz.jpg. Uczniowie w odniesieniu do sposobu ukazania poety i faktów z biografii odczytują zakończenie wiersza (W takiej ciszy — tak ucho natężam ciekawie, / Że słyszałbym głos z Litwy. — Jedźmy, nikt nie woła!). W odniesieniu do wiersza tworzą tezę na temat: czym jest podróż dla człowieka?

Zadanie domowe

Wyszukaj w zasobach internetowych pejzaże, które kojarzą Ci się z fragmentami wiersza, zmontuj je w programie Windows Movie Maker lub innym, wybranym przez siebie, dołączając do nich cytaty będące komentarzami do obrazów. Wzbogać swoją pracę odpowiednim podkładem muzycznym.

Komentarz metodyczny

Podczas lekcji rozwijana jest umiejętność pracy w parach, niesablonowy odbiór tekstu, za pomocą wyobraźni. Zastosowane aktywizujące metody pracy kształcą kreatywność, odnoszą się do inteligencji wielorakich, wpływają na kształcenie zdolności komunikacyjnych, rozwijają umiejętność stawiania problemu i próby jego rozwiązania. Formy i metody pracy kształtują więc umiejętności niezbędne na współczesnym rynku pracy, rozwijają kompetencje kluczowe. Podczas lekcji uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy zapewnić dodatkowe pomoce, zadbać o przyjazną atmosferę, dostosować czas pracy do jego możliwości i potrzeb, zorganizować pomoc koleżeńską. W czasie oceny należy korzystać z oceniania kształtującego, oceny koleżeńskiej, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki

lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Ucznia zdolnego można zaangażować w dodatkowe czynności, zaproponować opracowanie pomocy dydaktycznych, np. podróży Mickiewicza w formie interaktywnej mapy. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.